

Hoe werkt residu-onderzoek?

Afnemers van pluimveeproducten willen een veilig product (vlees of eieren) zonder resten van antibiotica voor hun klanten. In het kader van de antibioticadiscussie zijn er ook afnemers van diermateriaal (ééndagskuikens) die een controle op resten van antibiotica (residuen) laten uitvoeren. Toch kan het nodig zijn om zieke dieren te behandelen met antibiotica om erger te voorkomen. Om zeker te weten dat het pluimveeproduct geen resten bevat van deze antibiotica zijn er verschillende testen.

Er worden diverse soorten antibiotica gebruikt in de pluimveehouderij. Onderzoek naar alle mogelijke antibiotica is relatief duur omdat daar speciale apparatuur voor nodig is. Eén bepaling kost al gauw €150,- of meer, maar geeft wel absolute zekerheid dat het betreffende middel er niet in zit. Deze manier van testen wordt wel de bevestigingsmethode genoemd.

Screeningstesten

Screeningstesten hebben het voordeel dat ze sneller en goedkoper zijn dan de dure bevestigingstesten. Deze screeningsmethoden werken niet met chemische apparatuur maar zijn gebaseerd op remming van de groei van bepaalde bacteriën. Als resten van antibiotica in het product aanwezig zijn, wordt de groei van deze bacteriën geremd. Maar er zijn natuurlijk veel meer stoffen die de groei van bacteriën kunnen remmen, bijvoorbeeld bepaalde ontsmettingsmiddelen zoals actief chloor. Ook als er messen die worden gebruikt die zijn ontsmet, kan dit leiden tot de onterechte conclusie dat er residuen aanwezig zijn in het product. Uiteraard zijn uitvoerende labs hiervan op de hoogte en zijn er protocollen

opgesteld om foute testuitslagen te voorkomen.

Bacteriën, die dus in deze screeningstesten worden ingezet, zijn natuurlijk levende organismen en de groei of remming van de groei wordt beïnvloed door allerlei factoren. Die probeert het laboratorium zoveel mogelijk in de hand te houden, maar variaties in omstandigheden kunnen altijd optreden. Daardoor zijn de uitslagen van deze screeningstesten nooit 100% betrouwbaar.

Verschillende screeningsmethodes

Veel laboratoria gebruiken de snellere screeningstesten om snel en relatief goedkoop een antwoord te kunnen geven op de vraag of het product vrij is van residuen. Tussen de verschillende screeningstesten zit nog wel verschil. Zo bestaat de Premi-test uit één buisje met één soort bacterie terwijl de Meatscan of Eggscan van het RIKILT uit verschillende platen bestaat die verschillende groepen antibiotica van elkaar kunnen onderscheiden. Als de Meatscan of Eggscan positief is, weet men ook al ongeveer welk antibioticum aanwezig is. Bij de Premi-test weet men alleen of er iets aanwezig is dat die bacterie remt of niet.